

Protokoll

IOGTs 99. landsmøte i Bergen
13. juni - 15. juni 2025

Innhold

1. Åpning og konstituering.....	4
a. Åpning	4
b. Godkjenning av innkalling	4
c. Godkjenning av saksliste	4
d. Opprop og godkjenning av representanter	4
e. Valg av landsmøtefunksjonærer	6
f. Godkjenning av forretningsorden	7
g. Valg av redaksjonskomité	8
h. Valg av protokollunderskrivere	8
2. Meldinger	8
a. Styrets melding 2023 og 2024	8
b. Kontrollkomiteens innstilling	8
c. Åsane folkehøgskole.....	9
d. Orienteringer fra institusjoner og samarbeidspartnere	9
3. Regnskap	10
a. IOGT i Norges regnskap for 2023	10
b. IOGT i Norges regnskap for 2024	10
c. Revisors beretning.....	10
d. Regnskap Åsane folkehøgskole.....	10
4. Forslag til landsmøtet med innstilling fra sentralstyret.....	10
5. Vedtektendringsforslag til landsmøtet	11
6. Organisasjonsutviklingsplan 2026-2029	20
7. Arbeidsplan 2026 - 2027	21
8. Kontingent for neste periode	21
9. Budsjett 2026 og 2027.....	22
10. Valg.....	22
a. Valg av sentralstyre	22
b. Valg av komiteer	23
c. Valg av revisor	24
11. Resolusjoner	24
12. Avslutning.....	27

Vedlegg

- Vedlegg 1: Sentralstyrets melding 2023 og 2024
- Vedlegg 2: Kontrollkomiteens rapport
- Vedlegg 3: IOGT i Norges regnskap for 2023 og 2024
- Vedlegg 4: Revisors beretning
- Vedlegg 5: Organisasjonsutviklingsplan 2026-2029
- Vedlegg 6: Arbeidsplan 2026-2027
- Vedlegg 7: Budsjett 2026-2027

1. Åpning og konstituering

a. Åpning

Sentralstyreleder Ørnulf Thorbjørnsen holdt hilsningstale til landsmøtet.

b. Godkjenning av innkalling

Sentralstyret innstilte på å godkjenne innkallingen. Dette ble enstemmig vedtatt.

VEDTAK: Innkallingen ble godkjent.

c. Godkjenning av saksliste

Sentralstyret innstilte på å godkjenne sakslisten. Dette ble enstemmig vedtatt.

VEDTAK: Sakslisten ble godkjent.

d. Opprop og godkjenning av representanter

Det ble gjennomført opprop, som viste at 60 av 66 stemmeberettigede var til stede ved landsmøtets åpning.

Delegat 62 Elisabeth Hagen la frem fullmaktkomiteens rapport. Den konkluderte med at alle representanter oppfylte kravene til å være representanter iht. vedtektene. Fullmaktskomiteen bestod av Elisabeth Hagen og Jan Tore Evensen.

Fullmaktkomiteens innstilling 2025

Fullmaktskomiteen har gått gjennom påmeldinger av representanter til landsmøtet.

Det er påmeldt 21 representanter fra regionene, 24 representanter fra områdene og 14 representanter fra avdelinger. I tillegg møter 7 fra sentralstyret, til sammen 66 representanter.

Som tidligere år er det ulikt hvordan delegatene har blitt valgt. IOGTs vedtekter sier at "Representanter med vara-representanter velges av ordinært eller særskilt årsmøte i regionene og områdene." Det er ikke uvanlig at styret på et årsmøte får fullmakt til å utnevne representanter. Dette regner vi å være innenfor vedtektene. Det er imidlertid ikke alle regioner/områder/avdelinger som har hatt årsmøte. Vi har heller ikke mottatt årsmelding fra alle.

Ikke alle påmeldinger forteller hvordan representantene er valgt, men vår oppfatning er at landsmøtet likevel bør ha en liberal praksis og kunne godkjenne alle tilstedeværende representanter. Vi vil likevel si at det er en utfordring for organisasjonen at stadig flere enheter har utfordringer med å få gjort de formelt riktige vedtakene. Dette er en del av grunnen for hvorfor sentralstyret foreslår endringer i strukturen og måten representanter velges på senere i landsmøtet.

Alle representanter har betalt kontingenten.

VEDTAK: Fullmaktskomiteens rapport ble tatt til etterretning, og de 66 påmeldte representantene ble godkjent:

1	Thor Erik Kristiansen	Region Øst	
2	Roy Hagen	Region Øst	
3	Ann Kristin Belsby	Region Øst	
4	Ole Martin Tvete	Østfold	
5	Inger Staaf	Østfold	
6	Solveig Brandt Pettersen	Østfold	
7	Helge Kolstad	Østfold	
8	Turid Folkestad	Ledestjernen	
9	Svenn Iversen	Sarpsfoss	
10	Mona Svartås	Oslo og Akershus	
11	Sølvi Lund-Vang	Oslo og Akershus	
12	Judith Tesfamariam	Oslo og Akershus	
13	Eivind Fohlin	Oslo og Akershus	
14	Tor Engen	Oslo og Akershus	
15	Björg Fohlin	Concordia	
16	Grethe Wik	Lørenskog	
17	Unni Kristiansen	Bryn	
18	Ulf Andersson	IOGT Oppegård	
19	Svein Sæterdal	Rechabs Minde	
20	Svein Olsbu	Region Sør	
21	Thor Arne Walskaar	Region Sør	
22	Per Skaugset	Region Sør	
23	Helmer Nilsen	Region Sør	
24	Nils Johan Svalastog Garnes	Region Sør	
25	Rolf Larsen	Søndre Buskerud	
26	Adrian Elias Nilsen	Søndre Buskerud	
27	Morten Adelsten Bentsen	Søndre Buskerud	
28	Halvard Åsen	Prøven	
29	Aud Olsbu	Agder	
30	Jøran Mossestad	Region Vest	
31	Olav Langeseth	Region Vest	
32	Eivind Jahren	Region Vest	
33	Inger Hanne Jahren	Region Vest	
34	Elna Nilsen	Region Vest	
35	Hans Petter Moen	IOGT Sør-Rogaland	
36	Inger Therese Rafoss	IOGT Sør-Rogaland	
37	Kjell Pettersen	IOGT Haugesund	
38	Erling Rørtveit	IOGT Bergen og omegn	(forfall)
39	Rune Landsvik	IOGT Bergen og omegn	
40	Jan Erik Kønne	IOGT Bergen og omegn	
41	Sissel Jenssen Østrem	IOGT Bergen og omegn	
42	Tormod Nesje Jenssen	IOGT Bergen	
43	Lena Andresen	Heim	
44	Marta Aa Standal	Region Midt	

45	Marianne Baarholm	Region Midt	
46	Reidun Berge	Region Midt	
47	Magne Berge	Region Midt	
48	Hjørdis Almelid Vikenes	Region Midt	
49	Ole Brubakk	Region Midt	
50	Astrid Brubakk	Region Midt	
51	Konrad Moe	IOGT Romsdal og Nordmøre	
52	Søren Høj	IOGT Romsdal og Nordmøre	
53	Anne-Karin Høj	IOGT i Molde	
54	Cecilie Dahle Torbjørnson	IOGT Søre Sunnmøre	(forfall)
55	Ragnhild Flø Gustad	Fram Hermod	
56	Morten Kårvand	IOGT Region Nord	
57	John Almendingen	IOGT Helgeland	(forfall)
58	Øystein Stene	IOGT Skjærngaarden	
59	Anita Borkamo	IOGT Bodø og Salten	
60	Ørnulf Thorbjørnsen	Sentralstyre	
61	Sofia Gram-Hallbert	Sentralstyre	
62	Elisabeth Hagen	Sentralstyre	
63	Kristine Gustavsen	Sentralstyre	
64	Kristine Cseresnyes	Sentralstyre	
65	Are Eriksen	Sentralstyre	
66	Per Arne Lillebø	Sentralstyre	(forfall)
67	Dag Endal	Dirigent	
68	Kari Hagen	Dirigent	
69	Hanne Cecilie Widnes	Gen.sekr.	
70	Jan Tore Evensen	Ass. Gen.sekr.	
71	Ingvar Midthun	Politisk rådgiver	
72	Christoffer Larsen	HR- og administrasjonsrådgiver	

e. Valg av landsmøtefunksjonærer

i. Dirigenter

Sentralstyret innstilte Kari Hagen og Dag Endal som dirigenter.

Det ble ikke fremmet andre forslag, og disse ble valgt ved akklamasjon.

ii. Sekretærer

Sentralstyret innstilte Elna Nilsen og Christoffer Larsen som sekretærer.

Det ble ikke fremmet andre forslag, og disse ble valgt ved akklamasjon.

iii. Tellekorps

Sentralstyret innstilte Eivind Fohlin, Unni Kristiansen og Halvard Åsen som tellekorps.

Det ble ikke fremmet andre forslag, og disse ble valgt ved akklamasjon.

VEDTAK: De innstilte landsmøtefunksjonærene ble valgt.

f. Godkjenning av forretningsorden

Sentralstyret innstilte på følgende forretningsorden:

1. MØTELEDELSE

Landsmøtet velger 2 dirigenter som har ansvaret for at forretningsordenen blir holdt. Dirigenten har rett til å uttale seg om, og avgjøre alle spørsmål som angår møtets forretningsorden innenfor rammene av denne.

Dersom et medlem ikke holder seg til det spørsmålet som er under behandling, kommer med upassende eller fornærmelige uttrykk eller mistenkeliggjør beveggrunnene til en annen taler, skal dirigenten påtale dette, og hvis det gjentar seg, ta ordet fra taleren.

2. DEBATT

Talere tegner seg til debatt ved håndsopprekning. Når talerne som har tegnet seg har hatt ordet erklærer dirigenten debatten for avsluttet.

Dirigenten kan foreslå begrensninger i taletiden, samt strek i debatten.

Etter at strek er satt kan ikke nye forslag fremmes.

Replikker skal holdes innenfor ett minutt.

Bifalls- og mishagsyttringer er ikke tillatt.

3. FORSLAG

Alle medlemmer i IOGT har tale- og forslagsrett på landsmøtet.

Alle forslag skal fremmes skriftlig. Om forslagsstiller selv ikke presenterer forslaget skal møteleder lese opp forslaget. Skjema for forslag ligger blant sakspapirene.

Forslag som bare vedrører møtets forretningsorden, utsettingsforslag o.l kan settes frem muntlig.

Det kan fremmes endringsforslag til alle saker som er oppe på landsmøtet, men for vedtekter kan det kun fremmes alternative forslag til de som foreligger.

4. AVSTEMNING

Foreligger det i en sak flere forslag skal dirigenten sette hvert av dem under avstemning i logisk rekkefølge. Voteringsordningen må være oppgitt og godtatt på forhånd.

Er det fremmet forslag om utsetting skal dette settes under votering først.

Avstemning foregår ved håndsopprekning. Stemmeskilt skal brukes. Hvis en eller flere krever det skal valgene foregå skriftlig. Personvalg der det er mer enn en kandidat foretas ved skriftlig votering. Det skal stemmes samlet på de kandidater som skal velges til samme verv. Det kan stemmes på inntil det antallet kandidater som skal velges.

5. VEDTAK

Landsmøtet fatter sine vedtak med alminnelig flertall av de avgitte godkjente stemmene, bortsett fra vedtektsendringer som krever minst 2/3-flertall.

6. PROTOKOLL

I protokollen innføres forslag, avstemninger, vedtak som gjøres og liste over de som har deltatt i debatten. Når protokollførerne har skrevet ferdig protokollen går de to valgte protokollunderskriverne gjennom protokollen før den sendes ut til organisasjonen.

Det var ingen andre forslag, og forretningsordenen ble vedtatt.

VEDTAK: Forretningsordenen ble vedtatt.

g. Valg av redaksjonskomité

Sentralstyret innstilte Eivind Jahren, Hjørdis Almelid Vikenes, Anita Borkamo, Sølvi Lund-Vang og Tor Arne Walskaar som redaksjonskomité.

Det ble ikke fremmet andre forslag, og disse ble valgt ved akklamasjon.

VEDTAK: Den innstilte redaksjonskomiteen ble valgt.

h. Valg av protokollunderskrivere

Sentralstyret innstilte Svein Sæterdal og Bjørg Fohlin som protokollunderskrivere.

Det ble ikke fremmet andre forslag, og disse ble valgt ved akklamasjon.

VEDTAK: De innstilte protokollunderskriverne ble valgt.

2. Meldinger

a. Styrets melding 2023 og 2024

b. Kontrollkomiteens innstilling

Delegat 62 Elisabeth Hagen fra sentralstyret la frem sentralstyrets årsmelding for perioden 2023 og 2024. Se **vedlegg 1** til denne protokollen.

Delegat 48 Hjørdis Almelid Vikenes kommenterte at årsmeldingen bør korrekturleses før den publiseres.

Dirigentene refererte kontrollkomiteens rapport. Se **vedlegg 2** til denne protokollen.

VEDTAK: Styrets årsmelding for 2023 og 2024 ble, under forutsetning av korrekturlesing, godkjent. Kontrollkomiteens rapport ble tatt til etterretning.

Talerliste:

62	Elisabeth Hagen
48	Hjørdis Almelid Vikenes
17	Unni Kristiansen

c. Åsane folkehøgskole

Delegatene 43 Lena Andresen og 32 Eivind Jahren, hhv. rektor og styreleder for Åsane folkehøgskole, la frem meldingen.

VEDTAK: Meldingen ble tatt til orientering.

Talerliste:

43	Lena Andresen
32	Eivind Jahren
19	Svein Sæterdal
32	Eivind Jahren

d. Orienteringer fra institusjoner og samarbeidspartnere

i. FORUT

Styreleder i FORUT Kari Hagen orienterte om virksomheten.

VEDTAK: Orienteringen ble tatt til orientering.

Talerliste:

68	Kari Hagen
----	------------

ii. Juvente

Det ble ikke gitt noen orientering fra Juvente.

iii. Juba

Leder i Juba Bryn Unni Kristiansen orienterte om virksomheten.

VEDTAK: Orienteringen ble tatt til orientering.

Talerliste:

17	Unni Kristiansen
----	------------------

3. Regnskap

a. IOGT i Norges regnskap for 2023

b. IOGT i Norges regnskap for 2024

c. Revisors beretning

Delegat 64 Kristine Ceresnyes la frem regnskapene fra 2023 og 2024. Se **vedlegg 3** til denne protokollen.

Dirigentene refererte revisors beretning. Se **vedlegg 4** til denne protokollen.

VEDTAK: Regnskapene for 2023 og 2024 ble enstemmig godkjent. Revisors beretning ble tatt enstemmig til etterretning.

Talerliste:

64	Kristine Cseresnyes
32	Eivind Jahren
48	Hjørdis Almelid Vikenes
49	Ole Brubakk
19	Svein Sæterdal
60	Ørnulf Thorbjørnsen
70	Jan Tore Evensen

d. Regnskap Åsane folkehøgskole

Delegatene 43 Lena Andresen og 32 Eivind Jahren, hhv. rektor og styreleder for Åsane folkehøgskole, la frem regnskapet.

VEDTAK: Regnskapet ble tatt til orientering.

Talerliste:

43	Lena Andresen
32	Eivind Jahren

4. Forslag til landsmøtet med innstilling fra sentralstyret

Det var kommet inn ett forslag til landsmøtet. Delegat 19 Svein Sæterdal la frem følgende forslag:

MOTTO " Tilpass kartet etter terrenget "

1. Grunnenheten er lokale losjer, lag eller sammenslutninger med et interessefelleskap med et formelt styre. Alle med rett til 1 representant til landsmøtet. (ingen endring fra i dag)
2. Ad regionale sammenslutninger: De nåværende områder og regioner bestemmer selv om de vil opprettholde virksomheten. Dette skjer på ordinære eller ekstraordinære årsmøter med simpelt flertall. Representasjonen på Landsmøtet, som idag.

3. De medlemmer som ikke tilhører et område eller region betraktes som landsmedlemmer og velger sine representanter er på følgende vis:

A) Alle som ønsker å være representanter til landsmøtet melder seg for den sentrale valgkomiteen som sender ut forslagene til alle "landsmedlemmer."

B) Landsmedlemmene stemmer digitalt på hver sin kandidat. De kandidater som får flest stemmer er valgt i et antall en pr 50 lands medlem, men maks 20 representanter.

3. Økonomisk oppgjør ved nedlegging av regioner: Regionens nettofinansformue og eventuelle eiendeler fordeles på områdene i regionen dersom slike finnes. (forhandlinger under ledelse av sentralledet)

4. Økonomisk oppgjør ved nedlegging av områder: Områdets nettofinansformue og eventuelle eiendeler tildeles regionen dersom denne finnes. Hvis ikke regionen finnes, går alt til sentralledet.

Delegat 60 og leder i sentralstyret Ørnulf Thorbjørnsen la frem sentralstyrets innstilling og begrunnelse:

Svein Sæterdals forslag er på mange områder godt og har vært en kilde til inspirasjon til de vedtektsendringene som sentralstyret foreslår for landsmøtet blant annet når det gjelder hva som skal skje om vi har et passivt område. Samtidig vil det være upraktisk å ha veldig ulike ordninger rundt om i landet blant annet fordi det kan virke forvirrende for nye medlemmer.

Flere av Sæterdals forslag er ivaretatt i sentralstyrets forslag.

Sentralstyret avviser derfor forslaget.

VEDTAK: Sentralstyrets innstilling ble vedtatt mot 9 stemmer.

Talerliste:

19	Svein Sæterdal
60	Ørnulf Thorbjørnsen
48	Hjørdis Almelid Vikenes
32	Eivind Jahren
7	Helge Kolstad
19	Svein Sæterdal

5. Vedtektendringsforslag til landsmøtet

Delegat 60 og leder i sentralstyret Ørnulf Thorbjørnsen la frem forslaget fra sentralstyret om endring i artiklene 3 og 4 (endring fra regioner og områder til fylkeslag) samt § 2-2 (representasjon på landsmøtet).

BEGRUNNELSE:

Under de diskusjonene vi har hatt i organisasjonen de to siste årene har det blitt klart at de fleste ønsker en forenkling i strukturen. Den virker for mange uoversiktlig, og vi strever med

å finne tillitsvalgte til alle verv. Det er imidlertid ulike oppfatninger om hvilke eller hvilket ledd som bør fjernes.

Sentralstyrets forslag medfører at det skal være tre ledd i IOGT; nasjonalt, fylke og lokalt. Selv om fylket er et mellomledd er det ikke tanken at det nødvendigvis skal samordne arbeidet i fylket utover det lokallaget ønsker. Fylkeslaget fungerer også som lokalledd for de medlemmene som ikke er medlem i et lokallag.

Alle gamle og nye medlemmer blir medlem i et fylkeslag der de bor, på samme måte som for området i dag. Det sikrer at alle medlemmer har en tilhørighet og muligheten til å være med i demokratiske prosesser i organisasjonen. Medlemmer kan om de ønsker det stå i en eller flere lokalavdelinger, som i dag. Et medlem kan ikke inngå i representasjonsgrunnlaget for landsmøtet for flere enn ett av lokallagene de er medlem i.

I de tilfellene der et tidligere område har samme grenser som et fylke, er det mest naturlig at området omdannes til fylkeslag. I de tilfellene hvor områdene er mindre enn et fylke kan de, om medlemmene ønsker det, velge å omdannes til et lokallag.

Sentralstyret foreslår også at det presiseres i vedtektene hvordan representanter til landsmøtet skal velges. Det er viktig at alle medlemmer har en mulighet til å kunne stille som delegat, og at disse også velges på en demokratisk måte i stedet for at de i realiteten utpekes av et styret, som er tilfelle enkelte steder i dag. Sentralstyret foreslår derfor at det også skal være mulig å stemme digitalt på delegater, slik at alle medlemmer har en stemme.

I de tilfeller hvor det ikke finnes noe aktivt fylkesstyre kan sentralstyret sørge for at det velges representanter på samme måte. Vi har e-postadresser og telefonnumre til de aller fleste medlemmene i dag, og de som ikke har det antar vi det vil være mulig å få gitt beskjed til gjennom lokallagene.

Forslaget ble vedtatt med seks mot en stemme. Et medlem av sentralstyret, Kristine Gustavsen, tok dissens.

SENTRALSTYRET FORESLÅR:

1. Avdelinger fortsetter som i dag. En avdeling må ha minst tre medlemmer, levere årsmelding og ha minst ett møte (årsmøte) i løpet av året. Alle skal ha rett til en representant til landsmøtet, som i dag.

2. Dagens områder og regioner avvikles. Dette medfører at:

a. Artikkel 3 Regioner og Artikkel 4 Områder strykes.

b. I vedtektene ellers erstattes «Region» med IOGT i Norge og «Regionstyret» med sentralstyret.

3. Det opprettes et nytt ledd, fylkeslag, som skal følge fylkesgrensene. Alle medlemmer skal tilhøre et fylkeslag. Disse sender representanter til landsmøtet etter medlemstall. I de tilfellene det ikke er noe aktivitet i fylket, sørger sentralleddet for at det blir valgt representanter til landsmøtet, evt. at det blir holdt et årsmøte. Både i aktive og inaktive fylker skal alle medlemmer i fylket først få mulighet til å melde seg som delegater. Deretter skal alle medlemmer gis anledning til å stemme på de aktuelle kandidatene.

Presentasjonen av kandidatene skjer skriftlig, men dette kan gjerne suppleres ved at de blir presentert og får presentere seg i et fysisk og digitalt møte.

Dette medfører at det vedtas en ny artikkel 3.

ARTIKKEL 3 FYLKESLAG

§ 3-1. MYNDIGHETSOMRÅDE. OPPGAVER.

Landet skal være inndelt i fylkeslag som følger fylkesgrensene. Sentralstyret kan godkjenne andre grenser for fylkeslagene. Fylkeslagets navn bestemmes av det geografiske arbeidsområdet; IOGT (fylkesnavn).

Fylkeslaget skal drive aktivitet i fylket, etter de retningslinjer og planer som organisasjonen har vedtatt.

§ 3-2 FYLKESSTYRE OG NEMNDER

På fylkeslagets årsmøte velges et styre på minst tre medlemmer. Leder velges særskilt. Fylkesstyret er beslutningsdyktig når minst halvparten av de valgte medlemmer er til stede.

Årsmøtet velger en revisor utenom styret.

Fylkeslaget skal sende årsmelding og regnskap til IOGT i Norge. Om dette ikke blir sendt kan sentralstyret vedta at fylkeslaget settes til å være passivt. Om det ikke er valgt noe styre, kan IOGT i Norge utpeke et styre for fylkeslaget.

§ 3-3 MØTER, REPRESENTASJON, TALE- OG STEMMERETT

Fylkeslaget skal holde minst ett møte hvert år.

Årsmøtet holdes innen 1. mai

Tidspunktet for årsmøtet gjøres kjent minst seks uker i forveien.

Årsmøtet skal bl.a. behandle styrets årsmelding, regnskap, arbeidsplan, innkomne forslag og valg.

Alle medlemmer bosatt i fylket har stemme-, forslags- og talerett på møter i fylkeslaget. Deltakelse kan skje fysisk eller digitalt.

§ 3-4 TILLEGGSLOV FOR FYLKESLAGET

Fylkeslaget kan innenfor rammen av denne lov vedta tilleggslov som inneholder nødvendige bestemmelser om fylkeslagets ledelse og virksomhet.

Tilleggsloven må godkjennes av sentralstyret.

Og at § 2-2 endres til:

2-2 REPRESENTASJON

Aktive avdelinger har rett til 1 representant.

Fylkeslag sender 1 representant til landsmøtet pr. påbegynte 40 medlemmer.

Ved valg av representanter skal alle medlemmer ha mulighet til å melde interesse for å være delegat. Listen over aktuelle delegater sendes ut og stemmes over av alle medlemmer i fylket.

Om et fylkeslag ikke er aktivt skal sentralstyret stå ansvarlig for valg av delegater etter samme mal.

4. Når dagens regioner og områder legges ned må vi ha en prosess på hva som skjer med de økonomiske midlene her.

Sentralstyret foreslår derfor at:

a. Den avviklede regionens nettofinansformue og eventuelle eiendeler fordeles på de aktive fylkeslagene i regionen. Dette skal gjøres på ekstraordinært årsmøte i regionen. Førende for fordelingen skal være å se på hvor midlene opprinnelig stammer fra. Det gis mulighet til å overføre deler av formuen til utviklingsfondet etter vedtak i det ekstraordinære årsmøtet. I tilfelle uenighet gjennomføres forhandlinger under ledelse av sentralstyret.

b. Områdene tar selv stilling til om virksomheten skal videreføres som en avdeling eller et fylkeslag. Områdets midler overføres dit virksomheten videreføres.

Dersom et fylkeslag i løpet av de neste to årene ikke leverer årsmelding fra et lovlig valgt styre, går midlene inn i utviklingsfondet. For øvrig vises det til utviklingsfondets vedtekter.

Delegat 48 Hjørdis Almelid Vikenes la på vegne av Region Midt-Norge frem endringsforslag til sentralstyrets forslag. Endringsforslagene er her markert med fet skrift:

1. Avdelinger fortsetter som i dag. En avdeling må ha minst tre medlemmer, levere årsmelding **og revidert regnskap** og har hatt minst ett møte (årsmøte) i løpet av året. Alle avdelingene som er aktive skal ha rett til å ha en representant til landsmøtet, som i dag.

= Her er det trolig bedre det står en utsending med tale- og røysterett?

2. **VISS** dagens områder og regioner avvikles, så medfører dette at:

a. Artikkel 3 Regioner og Artikkel 4 Områder strykes.

b. I vedtektene ellers erstattes «Region» med IOGT i Norge og «Regionstyret» med sentralstyret.

3. Det opprettes et nytt ledd, fylkeslag, som skal følge fylkesgrensene. Alle medlemmer skal tilhøre et fylkeslag. **Fylkeslagene** sender representanter til landsmøtet etter medlemstall.

I de tilfellene der det **ikke** er noe aktivitet i fylket, og en ikke klarer å ha et fylkesårsmøte, **får ikke fylkeslaget sende noen representanter til Landsmøtet med røysterett.**

ARTIKKEL 3 FYLKESLAG

§ 3-1. MYNDIGHETSOMRÅDE. OPPGAVER.

Landet skal være inndelt i fylkeslag som følger fylkesgrensene. Sentralstyret kan godkjenne andre grenser for fylkeslagene. Fylkeslagets navn bestemmes av det geografiske arbeidsområdet; IOGT (fylkesnavn).

Fylkeslaget skal drive aktivitet i fylket, etter de retningslinjer og planer som **fylkeslaget og** organisasjonen har vedtatt.

§ 3-2 FYLKESSTYRE OG NEMNDER

På fylkeslagets årsmøte velges et styre på minst tre medlemmer. Leder velges særskilt. Fylkesstyret er beslutningsdyktig når minst halvparten av de valgte medlemmer er til stede.

Årsmøtet velger en revisor utenom styret.

Fylkeslaget skal sende årsmelding og regnskap til IOGT i Norge. Om dette ikke blir sendt, skal sentralstyret vedta at fylkeslaget settes til å være passivt.

§ 3-3 MØTER, REPRESENTASJON, TALE- OG STEMMERETT

Fylkeslaget skal holde minst ett møte hvert år.

Årsmøtet holdes innen 1. mai.

Tidspunktet for årsmøtet gjøres kjent minst seks uker i forveien.

Årsmøtet skal blant annet behandle styrets årsmelding, regnskap, arbeidsplan, innkomne forslag og valg.

Alle medlemmer bosatt i fylket har stemme-, forslags- og talerett på møter i fylkeslaget.

Deltakelse kan skje fysisk eller digitalt.

§ 3-4 TILLEGGSLOV FOR FYLKESLAGET

Fylkeslaget kan innenfor rammen av denne lov vedta tilleggslov som inneholder nødvendige bestemmelser om fylkeslagets ledelse og virksomhet.

Tilleggslover som fylkeslagene vedtar må sendest inn til sentralstyret.

Og at § 2-2 endres til

2-2 REPRESENTASJON

Aktive avdelinger har rett til å sende 1 utsending til Landsmøtet med tale- og røysterett.

Fylkeslag sender 1 utsending med tale- og røysterett til landsmøtet pr. påbegynte 40 medlemmer.

Ved valg av utsendinger **og observatører**, skal alle medlemmer i fylkeslaget ha mulighet til å melde interesse for å være utsending eller observatør **til fylkesstyret**.

På fylkeslagets årsmøte blir det vedtatt hvem som skal vere utsendinger og observatører til Landsmøtet. Fylkeslag som ikke har årsmøte, eller leverer årsmelding og revidert årsregnskap, får ikke sende utsendinger med røysterett på Landsmøtet.

.....

Skal det i vedtektene stå noe om hvem som betaler for hva i samband med et Landsmøte?

IOGT Sentralt betaler for reisene og hvem skal betale for utsendinger og observatører til Landsmøtet?

.....

4. Når dagens regioner og områder legges ned, må vi ha en prosess på hva som skjer med de økonomiske midlene her.

Sentralstyret foreslår derfor at:

a. Den avviklede regionens nettofinansformue og eventuelle eiendeler fordeles på de aktive fylkeslagene i regionen. Dette skal gjøres på **årsmøte** i regionen. Førende for fordelingen skal være å se på hvor midlene opprinnelig stammer fra.

Det gis mulighet til å overføre deler av formuen til utviklingsfondet etter vedtak **på årsmøtet**.

I tilfelle uenighet innenfor en region gjennomføres det forhandlinger under ledelse av sentralstyret.

b. Områdene tar selv stilling til om virksomheten skal videreføres som en avdeling eller et fylkeslag. Områdets midler overføres dit virksomheten videreføres.

Dersom et fylkeslag i løpet av de neste to årene ikke leverer årsmelding fra et lovlig valgt styre, går midlene inn i utviklingsfondet. For øvrig vises det til utviklingsfondets vedtekter.

Dirigentene innstilte på først å ta stilling til prinsippet om å endre regioner og områder til fylkeslag. Etter en debatt ble det gått til prøveavstemning om dette prinsippet. Vedtektsendringer krever 2/3 flertall. 57 stemte for, 2 mot, 3 var avholdende.

Saken ble deretter oversendt redaksjonskomiteen.

Delegat 32 og leder for redaksjonskomiteen Eivind Jahren la frem redaksjonskomiteens innstilling til endringer i vedtektene.

I det følgende vises det til paragrafer i gjeldende vedtekter. Artikler og paragrafer må nummereres på nytt som følge av at artiklene om områder og regioner blir slått sammen i én artikkel om fylkeslag.

§ 1-2 5. avsnitt

Alle IOGT-medlemmer bosatt i et fylke, anses å tilhøre IOGT i vedkommende fylkeslag. Medlemmer i IOGT kan velge om de ønsker å være tilknyttet en eller flere avdelinger.

§ 1-2 6. avsnitt

Medlemmer som tilhører en avdeling utenfor det fylkeslaget der de er bosatt, kan på anmodning til sentralkontoret få sitt medlemskap overført til det fylkeslaget der den lokale enheten arbeider.

§ 2-1 1. avsnitt

Landsmøtet er den øverste myndighet for IOGT i Norge. Ordinært landsmøte holdes hvert annet år på det sted sentralstyret bestemmer etter å ha innhentet forslag fra fylkeslagene.

§ 2-1 3. avsnitt

Ekstraordinært landsmøte holdes når landsmøtet eller sentralstyret vedtar det, eller når minst en halvdel av fylkeslagene krever det.

§ 2-2

Avdelinger og fylkeslag har representasjonsrett til landsmøtet.

Fylkeslag sender 1 representant til landsmøtet pr. påbegynte 40 medlemmer.

Aktive avdelinger har rett til 1 representant.

Representanter med vararepresentanter velges av ordinært eller særskilt årsmøte i fylkeslagene og avdelingene.

Sentralstyret skal gi fylkeslagene og avdelingene melding om det antall representanter de har rett til så tidlig som mulig, dog senest 4 måneder før landsmøtet holdes.

Representasjonsretten ved ekstraordinært landsmøte er den samme som ved ordinært landsmøte.

§ 2-3 5. avsnitt

Sammen med sentralstyrets forslag til sakliste for landsmøte sendes forslagene til fylkeslag og avdelinger senest to måneder før møtet.

§ 2-4 3. avsnitt

Minimum en gang pr år gjennomføres kontaktmøte mellom sentralstyret og fylkesledere for gjensidig informasjon om planer og aktiviteter og erfaringsutveksling.

§ 3-1

Landet skal være inndelt i fylkeslag som følger fylkesgrensene. Et fylkeslag kan bestå av ett eller flere fylker. Fylkeslagets navn bestemmes av det geografiske arbeidsområdet.

§ 3-2

På fylkeslagets årsmøte velges et styre på minst tre medlemmer. Leder velges særskilt. Fylkesstyret er beslutningsdyktig når minst halvparten av de valgte medlemmer er til stede.

Årsmøtet velger en revisor utenom styret.

Fylkeslaget skal sende årsmelding og regnskap til IOGT i Norge.

§ 3-3

Fylkeslaget skal holde minst ett møte hvert år.

Årsmøtet holdes innen 1. mai.

Tidspunktet for årsmøtet gjøres kjent minst fire uker i forveien.

Årsmøtet skal blant annet behandle styrets årsmelding, regnskap, arbeidsplan, innkomne forslag og valg.

Alle medlemmer bosatt i fylket har stemme-, forslags- og talerett på møter i fylkeslaget.

Deltakelse kan skje fysisk eller digitalt.

Dersom årsmøte ikke er holdt til lovbestemt tid og fylkesstyret etter pålegg fra IOGTs leder ikke straks innkaller til årsmøte, kan IOGTs leder eller fylkesstyre på IOGTs leders vegne innkalle til årsmøte.

Fylkesstyret bestemmer i sin tilleggslov antall representanter og regler for representasjon. Vilkåret for representasjonsretten er at de lovbestemte meldingene for siste år er sendt.

Stemmerett har representantene og medlemmer i fylkesstyret. Ved valg og avstemning vedrørende styrets meldinger, har likevel bare representantene stemmerett.

Alle medlemmer av IOGT, Juvente og Juba har talerett dersom møtet ikke bestemmer annet.

Alle enheter og medlemmer har rett til å sende forslag til møter i fylkeslaget.

§ 3-4

Fylkeslaget kan innenfor rammen av vedtektene vedta nødvendige bestemmelser om fylkeslagets ledelse og virksomhet.

Tilleggsbestemmelsene som fylkeslagene vedtar sendes inn til sentralstyret.

§ 5-1 5. avsnitt

Sentralstyret kan, etter å ha innhentet uttalelse fra vedkommende fylkesstyre, oppløse en avdeling dersom den ikke arbeider i samsvar med IOGT i Norges vedtekter eller på annen måte opptrer i strid med IOGT i Norges interesser.

§ 5-2 3. avsnitt

Fylkeslaget skal informeres om forslaget minst fire uker før det behandles og fylkesleder, eller den fylkesleder utpeker, har rett til å møte på årsmøtet med tale- og forslagsrett.

§ 5-2 6. avsnitt

[Strykkes.]

§ 7-1 1. avsnitt

Medlemmene skal betale en bestemt kontingent pr. år til IOGT sentralt, fylkeslaget og avdelingene. Kontingenten til IOGT sentralt og fylkeslaget fastsettes av landsmøtet, mens kontingenten til avdelingene fastsettes av den enkelte avdeling.

§ 7-1 3. avsnitt

Kontingent til IOGT sentralt og fylkeslaget innkreves sentralt. Den lokale kontingenten kan også innkreves sentralt dersom avdelingen ønsker det.

§ 7-1 6. avsnitt

Sentralkontoret må gi melding til avdelingen og fylkeslaget om de medlemmer som står til rest med kontingenten.

§ 7-3 4. avsnitt

Dersom avdelingen ikke er beslutningsdyktig grunnet inhabilitet, overlates saken til fylkesstyret.

§ 7-4

En avdeling eller et fylkeslag må ikke i forbindelse med sine møter eller andre sammenkomster eller i lokaler som den eier eller på annen måte ha råderett over, tillate arrangement som må antas stride mot IOGTs prinsipper.

§ 7-7 1. avsnitt

Ingen enhet kan bli eier eller medeier av fast eiendom, eller overdra fast eiendom, eller andel i slik eiendom til andre, uten at saken er godkjent av sentralstyret. Saken skal først

forelegges fylkesstyre til uttalelse. Overdragelse av bruksrett eller langvarig utlån behandles på samme måte som salg.

§ 10-3

Etter søknad fra en avdeling, og med tilråding av fylkesstyre, eller etter direkte tilråding av fylkesstyre eller sentralstyre, kan sentralstyre gi løyve til utdeling av Veteranmedaljen til et medlem som har tilhørt IOGT i minst 40 år, og som ved oppofrende arbeid i IOGTs tjeneste har gjort seg særlig fortjent til dette ærestegn. Med medaljen følger et diplom som blir mottakerens eiendom.

I tillegg

Redaksjonskomiteen anbefaler å ta inn frist for innkalling til landsmøtet i vedtektene.

Etter en debatt om redaksjonskomiteens innstilling, ble det foretatt voteringer på enkelte paragrafer, som ble vedtatt enstemmig. Til sist ble vedtektsendringene tatt under votering samlet, og ble vedtatt mot 1 stemme. Voteringene krevde 2/3 flertall.

Frist for innkalling til landsmøtet:

VEDTAK: Enstemmig vedtak om å oversende spørsmålet til sentralstyret.

§ 2-2 (representasjon på landsmøtet):

VEDTAK: Redaksjonskomiteens innstilling ble enstemmig vedtatt.

§ 5-2, 6. avsnitt (en sovende paragraf om gjenopptagelse av avdelinger).

VEDTAK: Enstemmig vedtak om å stryke denne paragrafen.

Avstemning om vedtektsendringene samlet:

VEDTAK: Redaksjonskomiteens innstilling ble vedtatt mot 1 stemme.

Talerliste:

60	Ørnulf Thorbjørnsen
63	Kristine Gustavsén
24	Nils Johan Svalastog Garnes
48	Hjørdis Almelid Vikenes
19	Svein Sæterdal
7	Helge Kolstad
32	Eivind Jahren
60	Ørnulf Thorbjørnsen
37	Kjell Pettersen
8	Turid Folkestad
63 (TD)	Kristine Gustavsén
8 (R)	Turid Folkestad
37 (TD)	Kjell Pettersen
19	Svein Sæterdal
48	Hjørdis Almelid Vikenes
60	Ørnulf Thorbjørnsen
17	Unni Kristiansen

32 Eivind Jahren
63 Kristine Gustavsen
19 Svein Sæterdal
48 Hjørdis Almelid Vikenes
60 Ørnulf Thorbjørnsen
32 Eivind Jahren
60 Ørnulf Thorbjørnsen
32 Eivind Jahren
28 Halvard Åsen
19 Svein Sæterdal
32 Eivind Jahren
60 Ørnulf Thorbjørnsen
63 Kristine Gustavsen
32 Eivind Jahren
19 Svein Sæterdal
60 Ørnulf Thorbjørnsen

6. Organisasjonsutviklingsplan 2026-2029

Delegat 65 og sentralstyremedlem Are Eriksen la frem sentralstyrets innstilling til organisasjonsutviklingsplan 2026-2029. Se **vedlegg 5** til denne protokollen.

Under debatten fremmet delegat 48 Hjørdis Almelid Vikenes følgende tilleggsforslag til punkt 3.3, linje 149, tillegg markert med fet skrift:

Plassere midler i Sober kapital og etablere en felles bankforbindelse for hele organisasjonen. **Fylkeslag, avdelinger, områder, eller andre lokale/fylkesenheter, skal fremdeles kunne ha lokale bankforbindelser, for på den måten å kunne søke om økonomisk støtte fra ulike samarbeidspartnere.**

Dette ble enstemmig vedtatt.

Under debatten fremmet delegat 19 Svein Sæterdal følgende tilleggsforslag, nytt tiltak under punkt 3.2, linje 139:

Sentralledet sørger for oversendelse av navn, adresser (e-post) og telefonnummer for medlemmer som geografisk bor i nærheten av eksisterende lokalavdelinger til lokalavdelingene i nærheten.

Dette ble enstemmig vedtatt å oversendes til sentralstyret.

VEDTAK: Sentralstyrets innstilling til organisasjonsutviklingsplan 2026-2029, med tilleggsforslaget til punkt 3.3 om bankforbindelser, ble enstemmig vedtatt.

Talerliste:

65 Are Eriksen
32 Eivind Jahren
48 Hjørdis Almelid Vikenes
7 Helge Kolstad

- 11 Sølvi Lund-Vang
- 19 Svein Sæterdal

7. Arbeidsplan 2026 - 2027

Delegat 62 og sentralstyremedlem Elisabeth Hagen la frem sentralstyrets innstilling til arbeidsplan 2026-2027. Se **vedlegg 6** til denne protokollen.

Delegat 48 Hjørdis Almelid Vikenes fremmet endringsforslag til punkt 13 om å øke antall medieoppslag fra 500 til 1.000. Dette ble enstemmig vedtatt.

Delegat 48 Hjørdis Almelid Vikenes fremmet forslag om å stryke punkt 21 i arbeidsplanen («21. Vi har hatt en involverende prosess i organisasjonen for å fremstå med et nytt navn som kommuniserer hvem vi er i en ny tid og til nye generasjoner»). Voteringen krevde simpelt (1/2) flertall. Det var 61 stemmeberettigede i salen. Forslaget falt med 23 mot 32 stemmer.

Til sist ble hele arbeidsplanen tatt under votering. Den ble vedtatt mot 5 stemmer.

VEDTAK: Sentralstyrets innstilling til arbeidsplan 2026-2027 ble vedtatt med følgende endring i punkt 13: «500 saker/debattinnlegg» endres til «1.000 saker/debattinnlegg».

Talerliste:

- 62 Elisabeth Hagen
- 63 Kristine Gustavsen
- 48 Hjørdis Almelid Vikenes
- 32 Eivind Jahren
- 19 Svein Sæterdal
- 60 Ørnulf Thorbjørnsen
- 8 Turid Folkestad
- 24 Nils Johan Svalastog Garnes
- Mirjeta Emini (medlem i IOGT i Norge)
- 25 Rolf Larsen
- 63 Kristine Gustavsen
- 28 Halvard Åsen
- 48 Hjørdis Almelid Vikenes
- 34 Elna Nilsen
- 69 Hanne Cecilie Widnes
- 43 Lena Andresen
- 63 Kristine Gustavsen
- 60 Ørnulf Thorbjørnsen

8. Kontingent for neste periode

Delegat 61 og nestleder i sentralstyret Sofia Gram-Hallbert la frem sentralstyrets innstilling: Å videreføre dagens kontingenter. Disse er kr. 50 første år, deretter valgfritt kr. 50, kr. 200 eller kr. 370.

VEDTAK: Sentralstyrets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Talerliste:

61	Sofia Gram-Hallbert
27	Morten Adelsten Berntsen
61	Sofia Gram-Hallbert
19	Svein Sæterdal
70	Jan Tore Evensen

9. Budsjett 2026 og 2027

Delegat 64 og sentralstyremedlem Kristine Cseresnyes la frem sentralstyrets forslag til budsjett for 2026 og 2027. Se **vedlegg 7** til denne protokollen.

VEDTAK: Sentralstyrets forslag til budsjett for 2026 og 2027 ble enstemmig vedtatt.

Talerliste:

64	Kristine Cseresnyes
24	Nils Johan Svalastog Garnes
19	Svein Sæterdal

10. Valg

a. Valg av sentralstyre

Valgkomiteens leder Tor Arne Walskaar la frem valgkomiteens innstilling.

Det var ingen motkandidater til vervet som styreleder, og Ørnulf Thorbjørnsen ble valgt ved akklamasjon.

Delegat 1 Thor Erik Kristiansen og delegat 48 Hjørdis Almelid Vikenes nominerte Kristine Gustavsen til vervet som nestleder. Det ble avholdt skriftlig avstemning mellom valgkomiteens innstilte, Elisabeth Hagen, og Kristine Gustavsen. Elisabeth Hagen ble valgt.

Delegat 48 Hjørdis Almelid Vikenes nominerte Sølvi Lund-Vang til verv som styremedlem. Dermed var det seks kandidater til fem verv som styremedlem. Det ble avholdt skriftlig avstemning, og Per Arne Lillebø, Sølvi Lund-Vang, Einar Solheim, Halvard Åsen og Kristine Gustavsen ble valgt.

Sentralstyreleder Ørnulf Thorbjørnsen nominerte Mirjeta Emini som kandidat til verv som vara. Dermed var det tre kandidater til to verv som vara. Det ble avholdt skriftlig avstemning, hvor den som fikk flest stemmer, skulle bli 1. vara, og den som fikk nest flest, skulle bli 2. vara. Tor Martin Flø Gustad ble valgt til 1. vara, og Rolf Larsen ble valgt til 2. vara.

Avstemningssekvens	Stemmetall	Navn	Verv		Innstilt av
	Akkl.	Ørnulf Thorbjørnsen	leder	gjenvalg	valgkomiteen
1	31	Elisabeth Hagen	nestleder	opptrykk	valgkomiteen
	23	<i>Kristine Gustavsen</i>	<i>nestleder</i>	<i>opptrykk</i>	<i>benkeforslag</i>
2	49	Per-Arne Lillebø	medlem	gjenvalg	valgkomiteen
	37	Kristine Gustavsen	medlem	gjenvalg	valgkomiteen
	46	Einar Solheim	medlem	ny	valgkomiteen
	32	Mirjeta Emini	medlem	ny	valgkomiteen
	43	Halvard Åsen	medlem	ny	valgkomiteen
	47	<i>Sølvi Lund-Vang</i>	<i>medlem</i>	<i>ny</i>	<i>benkeforslag</i>
3	39	Tor Martin Flø Gustad	vara	gjenvalg	valgkomiteen
	36	Rolf Larsen	vara	gjenvalg	valgkomiteen
	31	<i>Mirjeta Emini</i>	<i>vara</i>	<i>ny</i>	<i>benkeforslag</i>

VEDTAK: Som sentralstyre for IOGT i Norge 2025-2027 ble valgt:

Ørnulf Thorbjørnsen	Leder
Elisabeth Hagen	Nestleder
Per-Arne Lillebø	Styremedlem
Sølvi Lund-Vang	Styremedlem
Einar Solheim	Styremedlem
Halvard Åsen	Styremedlem
Kristine Gustavsen	Styremedlem
Tor Martin Flø Gustad	Vara 1
Rolf Larsen	Vara 2

b. Valg av komiteer

Valgkomiteens leder Tor Arne Walskaar la frem valgkomiteens innstilling.

i. Kontrollkomité

Som kandidater til kontrollkomiteen var innstilt Are Eriksen (leder), Mona Ridder-Nielsen, Jørund Hølaas, Trond Aasland, Øystein Stene.

Det ble ikke fremmet andre kandidater, og de innstilte ble valgt ved akklamasjon.

VEDTAK: Som kontrollkomité 2025-2027 ble valgt:

Are Eriksen (leder)
Mona Ridder-Nielsen
Jørund Hølaas
Trond Aasland
Øystein Stene

ii. Valgkomité

Som kandidater til valgkomiteen var innstilt Hjørdis Almelid Vikenes (leder), Anne-Belinda Løvaas, Anita Borkamo, Kristine Cseresnyes, Per Skaugset.

Delegat 24 Nils Johan Svalastog nominerte Sofia Gram-Hallbert som medlem i valgkomiteen.

Delegat 19 Svein Sæterdal foreslo å utvide komiteen med ett medlem, noe landsmøtet vedtok enstemmig.

VEDTAK: Som valgkomité 2025-2027 ble valgt:

Hjørdis Almelid Vikenes (leder)
Anne-Belinda Løvaas
Anita Borkamo
Kristine Cseresnyes
Per Skaugset
Sofia Gram-Hallbert

c. Valg av revisor

Valgkomiteens leder Tor Arne Walskaar la frem valgkomiteens innstilling.

FGH Revisjon var innstilt som revisor.

Det ble ikke fremmet andre kandidater, og innstilte ble valgt ved akklamasjon.

VEDTAK: Som revisor for 2025-2026 ble valgt FGH Revisjon.

Talerliste:

21	Tor Arne Walskaar
48	Hjørdis Almelid Vikenes
10	Mona Svartås
24	Nils Johan Svalastog Garnes
48	Hjørdis Almelid Vikenes
11	Sølvi Lund-Vang
65 (TD)	Are Eriksen
72 (TD)	Christoffer Larsen
60	Ørnulf Thorbjørnsen
24	Nils Johan Svalastog Garnes
48	Hjørdis Almelid Vikenes
24	Nils Johan Svalastog Garnes
19	Svein Sæterdal

11. Resolusjoner

Resolusjonskomiteen hadde forberedt fire resolusjoner, som ble presentert for landsmøtet på lørdag. I en kort debatt ble det fremmet forslag om noen omformuleringer i resolusjon 1 og 4. Komiteen innarbeidet disse, og la frem revidert forslag på søndag. Dette forslaget ble enstemmig vedtatt.

VEDTAK: IOGT i Norges landsmøte vedtok følgende fire resolusjoner:

Resolusjon 1:

Fortsatt forbud mot narkotika – for en ansvarlig og forebyggende ruspolitikk

Narkotikaforbudet i Norge må opprettholdes. Vi står overfor økende utfordringer knyttet til bruken av cannabis, kokain og andre ulovlige rusmidler, og dette gjelder særlig blant ungdom og unge voksne.

Ifølge Folkehelseinstituttet har cannabisbruken blant unge voksne økt i perioden 2022–2024, spesielt i aldersgruppen 21–25 år. Kokain er det nest mest brukte illegale rusmiddelet etter cannabis. Bruken blant unge voksne har økt med omtrent 2 prosentpoeng i samme periode.

Et fortsatt forbud mot narkotika er viktig for å forebygge rekruttering av unge til rusbruk, og det hjelper unge å si nei. Et forbud sender også et klart signal om at narkotikabruk er skadelig for enkeltmennesker og samfunnet.

Ruspolitikken må være tydelig og omsorgsfull. Den må sette grenser, men også møte rusmiddelavhengige med respekt og flere hjelpetiltak.

Politiets rolle i å avdekke og begrense narkotikabruk og omsetning er viktig. Ved å sikre at politiet har lovhjemler til å gripe inn, styrker vi både det forebyggende arbeidet og tryggheten for enkeltmennesker og samfunnet som helhet.

Vi vil ha en kunnskapsbasert og helhetlig ruspolitikk som prioriterer forebygging, ansvar og menneskeverd.

Resolusjon 2:

Nei til pils i park – for trygge og inkluderende offentlige steder

IOGT sier et tydelig nei til forslag om å tillate alkoholbruk i parker og andre offentlige steder. Vi mener det er et skritt i feil retning når flere politiske partier foreslår at det skal være lov med medbragt alkohol i parker, på strender og andre fellesområder.

Våre fellesområder må være åpne, trygge og tilgjengelige for alle, og et sted for aktivitet på tvers av generasjonene.

Å åpne for alkoholbruk i parkene vil redusere tilgjengeligheten og tryggheten for mange barnefamilier, ungdommer og eldre.

Forbudet har en klar forebyggende effekt på drikking i parkene: En undersøkelse utført av Verian for IOGT i oktober 2024 viser at hele 63 prosent av unge voksne mellom 18 og 29 år sier at de begrenser sin alkoholbruk på offentlig sted fordi det ikke er lov.

Videre rapporterer 31 prosent i samme aldersgruppe at de har opplevd ubehagelige situasjoner knyttet til alkoholbruk på offentlig plass i løpet av de to siste årene.

Alkohol i parkene vil ikke styrke fellesskapet, det vil ekskludere noen og skape mer avstand.

Norge trenger en alkoholpolitikk som setter fellesskapet og tryggheten for alle først, ikke enkeltindividents rett til å drikke alkohol i parker og andre offentlige steder.

Resolusjon 3:

Styrk reklameforbudet for alkohol – en viktig del av folkehelsearbeidet

IOGT støtter forbudet mot alkoholreklame, og mener dette virkemiddelet må videreutvikles når nye markedsføringskanaler og digitalisering gjør det nødvendig.

Dette er spesielt viktig i en tid med stadig mer indirekte markedsføring, produktplassering og influensere i samarbeid med kommersielle interesser.

Norge har hatt forbud mot alkoholreklame siden 1. juli 1975. Det har vært et av de mest virkningsfulle tiltakene i norsk alkoholpolitikk.

Reklameforbudet er også ett av flere tiltak som til sammen bidrar til lavere totalforbruk og færre alkoholrelaterte skader og ulykker enn i mange andre land.

Sammen med Vinmonopolet, aldersgrenser og omsetningsavgifter, har reklameforbudet bidratt til at Norge har lavere totalforbruk av alkohol og færre alkoholrelaterte skader enn mange andre land i Europa.

Det er bred dokumentasjon på at synlighet og markedsføring av alkohol påvirker både debutalder, konsum og holdninger, spesielt blant barn og unge. Reklame skaper ikke informasjon, men økt etterspørsel.

En ansvarlig alkoholpolitikk er en politikk som prioriterer folkehelse, trygghet og de sårbare i samfunnet, ikke de kommersielle interessene.

Resolusjon 4:

Oljefondet ut av alkoholindustrien

Oljefondet eier aksjer for 138 milliarder kroner i alkoholselskaper som driver en aggressiv markedsføring og svekker muligheten for en forsvarlig alkoholpolitikk i et folkehelseperspektiv i flere afrikanske land.

Reguleringer av omsetningsordningene og forbud mot alkoholreklame virker inn på totalforbruket av alkohol i Norge. En slik alkoholpolitikk er også godt forebyggende folkehelsearbeid mot skader og sosiale problemer som følge av alkoholbruk.

IOGT er en av eierorganisasjonene til bistandsorganisasjonen FORUT. Vi står sammen om en kampanje for at *Statens pensjonsfond utland (Oljefondet)* må gå i en eierskapsdialog med alkoholselskapene for å endre markedsføringsstrategier som undergraver godt forebyggende arbeid mot alkoholbruk som utviklingshinder for mange enkeltmennesker og samfunn i flere land.

En slik dialog vil også være i tråd med Norges ambisjoner og arbeidet for å fremme utvikling for alle mennesker gjennom vårt samlede bistands- og utviklingssamarbeid.

Talerliste:

63 Kristine Gustavsen
71 Ingvar Midthun
32 Eivind Jahren
71 Ingvar Midthun
19 Svein Sæterdal
10 Mona Svartås
17 Unni Kristiansen
24 Nils Johan Svalastog Garnes
71 Ingvar Midthun
63 Kristine Gustavsen
71 Ingvar Midthun

12. Avslutning

Avtroppende styremedlemmer samt landsmøtefunksjonærene ble takket for innsatsen.

Gjenvolgt sentralstyreleder Ørnulf Thorbjørnsen holdt avslutningstale.

Elna Nilsen
Protokollfører

Christoffer Larsen
Protokollfører

Bjørge Fohlin
Protokollunderskriver

Svein Sæterdal
Protokollunderskriver